EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Terra d'escudella

Sí, ja ho sé, toca dir que això de la independència no és una qüestió de sentiments identitaris, que no és una opció que s'hagi de prendre des del cor, des de les emocions, sinó des de la freda avaluació dels avantatges i els inconvenients de mantenir-nos en aquesta estructura política anomenada Regne d'Espanya. I és que la futura República Catalana serà inevitablement polilinguística, polinacional i poliidentitària, com correspon a una societat del segle XXI, i hom podrà ser-ne ciutadà de ple dret sense identificar-se necessàriament amb la catalanitat, compartint-la amb un altre sentiment nacional, si s'escau, o relegant-la al menys important dels propis referents. Els estats nació pretesament homogenis, de llengua, bandera i himne suposadament compartits i estimats per tots els seus habitants o súbdits, han passat, i ja era hora, a millor vida. Ara bé, aquesta progressiva i saludable secularització nacional, aquesta extraordinària diversitat de pertinences grupals possibles vinculades a tot tipus d'experiències vitals (hom pot ser i sentir-se, alhora, i per exemple, mecànic, *runner*, llibertari, cristià, bevedor de gintònics, perico, amant dels gossos o entusiasta dels Mötorhead), no han eliminat del tot el pes de la identitat nacional, ni l'han convertit, encara, en una anècdota sense importància.

En el nostre complicat cas, en el qual dues propostes nacionals, l'espanyola i la catalana, competeixen (no pas en igualtat de condicions) per aconseguir la nostra adhesió sentimental i política, no és estrany que es produeixin moments concrets al llarg de la vida en els quals, per raons ben diverses, hom renuncia o se sent exclòs d'una de les dues identitats per reconèixe's únicament en l'altra. En alguns casos són experiències traumàtiques lligades a la repressió de la llengua catalana o a la humiliació viscuda durant el franquisme i posteriorment. En altres és l'acumulació d'emprenyaments televisats que fan, un bon dia, vessar el got ja massa ple. No són poques, també, les persones que no adquiriren consciència de catalanitat fins que no es traslladaren a Espanya a fer el servei militar o en una conversa indignant al mateix poble que els havia vist néixer i del qual anys enrere emigraren. El moment concret, l'epifania, en el qual hom decideix que definitivament no, que no és espanyol, sol recordar-se al llarg dels anys. Jo recordo perfectament el meu. Era dissabte al matí, l'únic dia que podíem mirar la tele mentre esmorzàvem, devia tenir 7 o 8 anys. Primer, a les 11 (a la desconnexió catalana de TVE) feien *Terra d'Escudella*, programa infantil de matriu anglosaxona i tendència xirucaire, amb en Tortell Poltrona, el Doctor Soler i molts altres. M'agradava. Després feien *La Guagua*, una mena de "gala" per a nens i nenes on els petits teleespectadors eren tractats de rucs per un senyor baixet i cridaner que es feia dir Torrebruno. No m'agradava. Aquell contrast, simple i reduccionista, certament, però a bastament confirmat quatre dècades després, va marcar el meu mapa d'identificacions simbòliques de forma (en principi) definitiva.